

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1373306
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024 - 14
Portefeuillehouder	B. Heller	Datum	12 maart 2024
Informatie bij	Bastiaan de Deckere	Tel. nr.	(035) 629 2374

Onderwerp

Jaarplan energietransitie 2024 en dashboard energietransitie 2023

Kernboodschap

In het jaarplan van 2023 hebben we aangekondigd dat de gemeente een aanjagende rol voor de energietransitie in zou nemen. Waar de jaren daarvoor vooral een faciliterende en soms regisserende rol hebben gehad, wilden we een meer trekkende rol op ons nemen door de betrokkenheid bij het maatschappelijk netwerk te vergroten. Waar we vonden dat het sneller moest en kon, deden we een stap naar voren. Een voorbeeld hiervan is de wijkaanpak. Terugkijkend naar 2023 kunnen we vaststellen dat het aannemen van een aanjagende en trekkende rol vorm heeft gekregen. In 2024 zetten we dit voort.

Het Jaarplan Energietransitie geeft invulling aan de kaders die de raad heeft vastgesteld in de Regionale Energie Strategie (RES) en Transitievisie Warmte (TVW). Het plan omvat de projecten en activiteiten die in 2024 worden opgepakt en een terugblik op 2023. In hoofdlijnen in het jaarplan en meer in detail in de monitor 2023.

In voorgaande jaren werd het jaarplan voor advisering aan het college in de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid geagendeerd. Door afspraken in het presidium worden de jaarplannen vanaf 2024 via een Raadsinformatiebrief aan de raad aangeboden.

Aanleiding

Het jaarplan 2024 is een weergave van de uitvoering van de wettelijke taken die samenhangen met de Regionale Energie Strategie (RES) en de Transitie Visie Warmte (TVW), beide voortvloeiend uit het landelijke Klimaatakkoord. Bovendien heeft de raad bepaald dat Hilversum in 2040 aardgasvrij moet zijn. Dat zijn de kaders, waarop de inzet in het jaarplan 2024 gebaseerd is.

Terugblik 2023

In 2023 hebben we een aantal grote veranderingen doorgemaakt. Het belangrijkste is dat in 2023 het Rijk "boter bij de vis" heeft geleverd en gemeenten in staat gesteld worden om huiseigenaren met subsidies voor isolatiemaatregelen daadwerkelijk financieel te ondersteunen bij de verduurzaming van hun woning. Via het nationaal Klimaatfonds zijn tot 2030 middelen in de rijksbegroting voor uitvoering van het Nationaal Isolatie Programma opgenomen welke jaarlijks door gemeenten aangevraagd kunnen worden.

In Hilversum konden we hierdoor voor de zomer 2023 al van start met het Hilversums Isolatie Programma (HIP). Met het HIP voorzien we woningeigenaren van deskundig advies én hebben we subsidies beschikbaar voor het verduurzamen van de woning.

Het afgelopen jaar hebben de energieprijzen een recordhoogte bereikt. Hierdoor is het energiebewustzijn verhoogd. In 2022 zagen we voor het eerst een stijging van het aantal woningen dat van het aardgas af ging; ongeveer 430 woningen lieten zich afsluiten, wat neer komt op 1% van het totale woningaantal. De hoge energielast heeft er echter ook toe geleid dat een grotere groep Hilversummers in energiearmoede is geraakt. Hier is snel en doelmatig op geacteerd. Samen met het Sociaal Plein is een aanpak energiearmoede ontwikkeld om woningen te verbeteren en daardoor de energierekening structureel te verlagen. Denk aan kierdichting, gordijnen en energiezuinige apparaten. Ook zijn we in 2023 van start gegaan met een subsidieregeling en zeer intensieve begeleiding van de woningeigenaren met energiearmoede om ze te begeleiden naar het nemen van meerdere isolatiemaatregelen.

Het dashboard Energietransitie 2023 is opgemaakt met peildatum 1 november 2023. Dit houdt in dat nog niet alle resultaten over 2023 bekend zijn. Toch laten de voorlopige resultaten uit 2023 al zien dat de aanjagende rol zoals aangekondigd in het jaarplan van 2023 tot effect heeft geleid; de versnelling komt op stoom. De highlights uit deze monitor 2023 zijn:

- Het project energiearmoede is gestart. Ruim 1000 mensen met energiearmoede zijn naar hoge tevredenheid geholpen. Zij hebben advies gehad, maar ook zijn er energiebesparende middelen in de woningen aangebracht. Over de tussenresultaten en voortgang van dit project ontvangt u nog een aparte collegebrief.
- Binnen de RES is ruim 3 GWH aan Zonne opwek gerealiseerd op grote daken door inspanningen van de Hilversumse ondernemers.
- Het percentage zonnepanelen op woningen is in 2022 van 12% naar 16 % toegenomen. Het landelijk gemiddelde is 25 %.
- Het aandeel woningen met een A of B label blijft stijgen, terwijl het aandeel woningen met een C, D of E label afneemt. Het aandeel F en G woningen blijft nagenoeg hetzelfde.
- In 2022 is het percentage woningen met een aardgasaansluiting gedaald met 1%. Gerelateerd aan het werkelijk aantal woningen in Hilversum komt dit in absolute aantallen uit op 430 woningen die in 2022 geen aardgasaansluiting meer hadden.

Vooruitblik 2024

De vier belangrijkste ontwikkelingen zijn:

1. We intensiveren de samenwerking met het Energiedienstenbedrijf en de energiecoöperaties door het maken van meerjarige afspraken in het eerste halfjaar van 2024. We plannen periodieke overleggen voor het hele jaar in om gezamenlijk te werken naar het doel om in 2024 tenminste 2600 woningen te betrekken bij de energietransitie, waarvan tenminste 900 woningen één of meerdere verduurzamingsmaatregelen aan de woning nemen.
2. We geven uitvoering aan de Green Deal met Ondernemersvereniging Zuid West. Onderdeel hiervan is het werken aan 20 GWH extra zonne-opwek capaciteit op het dak, wat voor 20% bijdraagt aan het RES bod. Samen met de ondernemers wordt een plan voor een aardgasvrije werklocatie in Zuidwest ontwikkeld. Alles wat we hier bedenken en doen kan in een later stadium ook gebruikt worden als voorbeeld voor andere werklocaties in Hilversum.
3. Voor zon opwek gaan we de verschillende organisaties en bedrijven in Hilversum actiever benaderen. Met een gestructureerde aanpak gaan we samen met de energiecoöperaties op zoek naar collectieve daken. Maar ook blijven we de ondernemers ondersteunen met de Green deal coach; de potentie van zon-op-groot-dak kan alleen worden benut door samen te werken met de Hilversumse ondernemers.
4. We nemen actiever de regie op de energie infrastructuur. De verzwaring van het laagspanningsnet en het plaatsen van extra middenspanningsruimten (Trafohuisjes) hebben implicaties voor de openbare ruimte. We verbinden de opgave van Liander en Tennet aan de omgevingsvisie en de reeds geplande

ondergrondse werkzaamheden, zoals aan het riool. Door waar mogelijk deze planning af te stemmen met de opgave om het net te gaan verzwaren kan voorkomen dat straten twee keer open moeten voor werkzaamheden.

Bij de behandeling van het jaarplan 2023 heeft de wethouder energie en klimaat toezegging T23-011 Elektrische bus gedaan, waarin toegezegd is dat hij zijn uiterste best gaat doen om een elektrische bus te gaan gebruiken als campagne bus. Bij de start van de wijkaanpak in 2023 hebben we bij de eerste startbijeenkomsten op straat gebruik gemaakt van een campagnebus van 1 van onze partners. Deze bijeenkomsten trokken weinig aandacht. Inmiddels organiseren we wijkbijeenkomsten op fysieke locaties waardoor een campagne bus niet nodig is. Hiermee wordt deze toezegging als afgedaan beschouwd.

Vervolgtraject

Uitvoering van de activiteiten en projecten vindt plaats in 2024 waarbij we het opstellen van bodemenergiebeleid voorzien hebben om in het vierde kwartaal ter besluitvorming aan de raad aan te bieden.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n):

1. Dashboard energietransitie 2023
2. Jaarplan energietransitie 2024

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 23 januari 2024.